

22/B/OSP
11.06.2018

Sławków, 11.06.2018r.

SPRAWOZDANIE
z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sławkowie
w 2017 roku.

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki. Najważniejsze osiągnięcia i wydarzenia. Modernizacja bazy lokalowej.

W 2017 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Sławkowie po raz pierwszy wzięła udział w ogólnopolskiej Nocy Bibliotek. Na tę wyjątkową noc Biblioteka przygotowała popularną w ostatnich latach zabawę towarzyską – Escape room (z ang. pokój ucieczki). Gracze zostali zamknięci w pokoju pełnym łamigłówek, które musieli rozwiązać, aby znaleźć klucz do wyjścia. Do naszego wyzwania stanęło siedem zespołów. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem i wzbudziła wiele emocji.

W 2017 roku Biblioteka wzięła udział w akcji „Paczka Literacka”, zorganizowanej przez Wydawnictwo Agora oraz Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Nasza księżnica otrzymała pakiet 21 książek oraz dwa audiobooki.

W omawianym roku przeprowadzono kapitalny remont schodów zewnętrznych, prowadzących do wejścia głównego Biblioteki. Remont ten był konieczny ze względu na ubytki w płytkach oraz fakt, że były bardzo śliskie, co zagrażało bezpieczeństwu korzystających z Biblioteki osób. Do obłożenia schodów zastosowano płytki typu klinkier, które zastąpiły płytki typu gres. Zmiana okazała się pozytywna, płytki nie są śliskie i dotychczas nie było konieczności zabezpieczania stopni gumowymi matami, co w przeszłości, w sezonie zimowym było koniecznością.

2. Komputeryzacja.

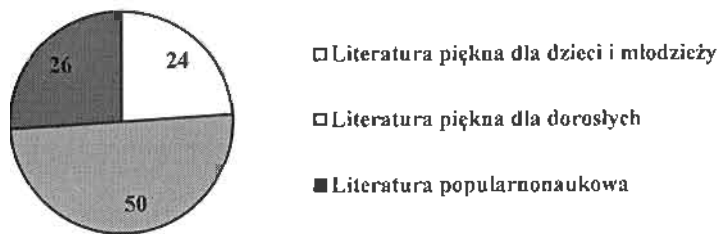
W 2017 roku zakupiono zestaw komputerowy, przeznaczony do Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Wartość komputera to 2.792,10 zł. W 2017 roku Biblioteka zakupiła również serwerową szafę stojącą rack o wartości 1.691,25 zł.

3. Zbiory biblioteczne. Polityka gromadzenia zbiorów. Prenumerata czasopism.

Łączny stan księgozbioru na koniec 2017 roku wynosił 41 207 woluminy. W 2017 roku księgozbiór powiększył się o 776 nowych pozycji. Struktura księgozbioru jest identyczna, jak w roku 2016 i przedstawia się następująco:

- literatura piękna dla dzieci i młodzieży: 9 886 (+209 wol.),
- literatura piękna dla dorosłych: 20 787 (+460 wol.),
- literatura popularnonaukowa i naukowa: 10 454 (+107 wol.)
- czasopisma oprawne: 80

Struktura księgozbioru

Ze środków samorządowych Biblioteka zakupiła 338 woluminów na kwotę 7.416,88 zł.

Z dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono 274 woluminy na kwotę 6.150,00 zł.

Ze środków własnych zakupiono 48 woluminów na kwotę 1.002,12 zł. Sławkowski księgozbiór wzbogacił się także o dary książkowe – 116 woluminów o wartości 2.095,79 zł.

Wszystkie książki były na bieżąco opracowywane pod względem formalnym i rzeczowym.

W 2017 roku kontynuowano pracę nad dostosowaniem struktury księgozbioru do obowiązujących norm, zgodnych z Uniwersalną Klasyfikacją Dziesiętną UDC-PO58. W minionym roku całkowitej rewizji poddano działy 791/792 Film. Kino. Widowiska Publiczne. Teatr 793/794 Rozrywki towarzyskie. Zabawy. Gry towarzyskie stołowe. 796/799 Sport.

W 2017 roku zubytkowano 773 woluminy, w tym: 124 wol. z literatury pięknej dla dzieci i młodzieży, 213 wol. z literatury pięknej dla dorosłych oraz 436 wol. z literatury popularnonaukowej.

Biblioteka stara się zaspokoić potrzeby różnych grup użytkowników (osób w różnym wieku, o różnych preferencjach czytelniczych). Potrzeby te i ich zaspokajanie w znacznym stopniu warunkują politykę gromadzenia. Głównym źródłem zakupu materiałów są dotacje z Urzędu Miasta oraz dotacja celowa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Księgozbiór uzupełniają także dary od czytelników. Podstawowym kryterium doboru książek przy zakupie były przede wszystkim propozycje zgłaszane przez samych czytelników: drogą elektroniczną, w trakcie rozmowy z bibliotekarzami lub poprzez skrzynkę „Zaproponuj książkę”. Ważnym atutem przy uzupełnianiu zbiorów jest także doświadczenie samych bibliotekarzy i dobra znajomość potrzeb i preferencji poszczególnych, często wieloletnich czytelników. Kompletując księgozbiór pracownicy korzystają także ze stron internetowych wydawnictw i najpopularniejszych księgarni (Empik, Matras, Bonito). Wykorzystywane są blogi czytelnicze: Lubimy czytać, Czytam, bo lubię, Czytam recenzuje - blog o literaturze faktu. Przeglądane są rankingi najlepszych i najbardziej polecanych książek. Pod uwagę brane są książki laureatów takich nagród jak: Nagroda Nobla w dziedzinie literatury, nagroda Bookera, nagroda Pulitzera, Nike i inne. Dużą pomocą są także katalogi nowości wydawniczych, przywożone z odwiedzanych rokrocznie śląskich i krakowskich targów książki.

Biblioteka dba o to, aby rozwój księgozbioru przebiegał równomiernie. Zakup książek poprzedzony był porównaniem cen poszczególnych tytułów u wybranych dostawców. Nowości książkowe są systematycznie eksponowane na regale: „Książki polecane”, który sławkowscy czytelnicy przeglądają w pierwszej kolejności, przyzwyczajeni, że tutaj znajdują najnowsze nabytki Biblioteki.

W 2017 roku Biblioteka prenumerowała jedno czasopismo fachowe - „Bibliotekę Publiczną”. Od lipca 2017r., na wniosek radnych z Komisji ds. Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych w Bibliotece udostępniane

są cztery tytuły prasy codziennej: trzy dzienniki ogólnopolskie („Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Dziennik. Gazeta Prawna”) oraz jeden dziennik regionalny („Dziennik Zachodni”), które mają już swoich stałych czytelników. Dzienniki przekazuje Biblioteka Urząd Miasta w Sławkowie. W Bibliotece dostępny jest także miesięcznik społeczno-kulturalny „Śląsk”, który otrzymujemy od Biblioteki Śląskiej. Wzorem poprzednich lat Biblioteka pozyskiwała czasopisma w formie darów. Dzięki życzliwości czytelników trafiają do nas systematycznie m.in. „Zwierciadło”, „Twój Styl”, „Pani”, „Wysokie Obcasy Extra”, „Charaktery”. W minionym roku Biblioteka udostępniła łącznie 851 czasopism (+317), w tym na zewnątrz wypożyczyła 302 egzemplarze (+1), na miejscu zaś udostępniono 549 tytuły prasowe (+316). Nastąpił zatem dalszy wzrost wykorzystania czasopism na miejscu oraz wzrost wypożyczeń czasopism do domu.

4. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna.

W 2017 roku w Bibliotece zarejestrowano 1649 czytelników. Nastąpił zatem niewielki spadek ich liczby w porównaniu z rokiem 2016 (-14 osób).

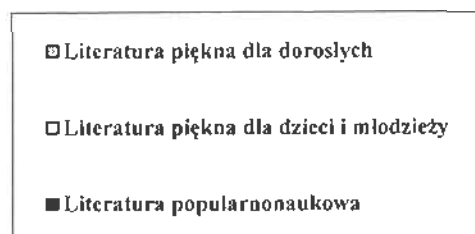
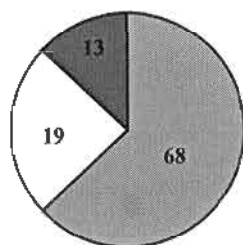
Zestawienie za dwa ostatnie lata struktury czytelników wg zajęcia obrazuje poniższa tabela:

Zajęcie	2016r.	2017r.	Różnica
osoby uczące się	650	657	+7
osoby pracujące	615	612	-3
pozostali	398	380	-18

Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę 17 513 razy i wypożyczyli 31 297 pozycji książkowych. Nastąpił zatem wzrost odwiedzin (+2749) i wzrost wypożyczeń książek na zewnątrz (+1775 woluminów), co niezwykle cieszy, biorąc pod uwagę ogólnopolski kryzys czytelnictwa.

Zasięg czytelnictwa w Sławkowie utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi 24 czytelników w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Należy stwierdzić, że liczba czytelników sławkowskiej ksiąźnicy jest w ostatnich latach stabilna.

Wypożyczenia księgozbioru w 2017 roku

4.1. Czytelnictwo dorosłych w 2017 roku przedstawiało się następująco:

Grupa wiekowa	2016r.	2017r.	Różnica
20 - 24	145	151	+6
25 - 44	511	501	-10
45 - 60	257	250	-7
powyżej 60	192	217	+25
Ogółem	1105	1119	+14

W 2017 roku najwięcej zapytań czytelniczych dotyczyło współczesnej, polskiej literatury kobiecej. Obok znanych już pisarek: Agnieszki Lingas-Loniewskiej, Katarzyny Michalak, Magdaleny Kordel, wypożyczano książki Agnieszki Janiszewskiej, Joanny Jax, Gabrieli Gargaś, Doroty Gąsiorowskiej. Na popularność tego typu literatury składa się prosta fabuła i możliwość utożsamiania się z bohaterkami przeżywającymi problemy dziejące się tu i teraz. Z zagranicznych pisarzy nadal chętnie czytany jest Nikolas Sparks, Richard Paul Evans, Jojo Moyes, Guillaume Musso. Wypożyczane są także romanse Danielle Steel, Nory Roberts, Diany Palmer oraz książki z serii romans historyczny. Również w kategorii powieści kryminalnej i sensacyjnej czytelnicy preferowali polskich autorów: Danke Braun, Katarzynę Bondę, Katarzynę Puzyńską, Remigiusza Mroza, Wojciecha Chmielarza. Do najbardziej poczytnych serii możemy zaliczyć „Kobiety to czytają”, „Gorzka czekoladę”, „Białą czekoladę”, „Leniwą niedzielę”, „Serię Szmaragdową”. Wypożyczane są wieloczęściowe sagi skandynawskie. Nadal dużą popularnością, zwłaszcza wśród męskich czytelników cieszy się literatura science-fiction i fantasy reprezentowana przez Marcina Mortkę, Maję Lidię Kossakowską, Terrego Goodkinda. Chętnie wypożyczana jest powieść historyczna takich autorów jak Philippa Gregory, Simon Scarrow, Robert Low. Poszukiwane są reportaże, szczególnie te dotyczące problematyki polskiej (Justyna Kopińska, Cezary Łazarewicz).

W literaturze popularnonaukowej pojawiły się nowe trendy czytelnicze. Pierwszy, dotyczący spraw związanych ze zdrowiem opisanych w przystępny i zrozumiały sposób: „Historia wewnętrzna - Jelita” Giulii Enders, „Historia wewnętrzna - Serce” Johannes Hinricha von Borstel. Drugi opisujący świat przyrody i zwierząt: „Sekretne życie drzew”, „Duchowe życie zwierząt” Petera Wohllebena, „Rzecz o ptakach” Noah Stryckera. Nadal jest wiele zapytań o książki związane ze zdrowym stylem życia, chorobami, ziołolecznictwem. Z dziedziny psychologii czytelnicy najczęściej pytają o poradniki dotyczące rozwoju osobistego: Reginy Brett, Katarzyny Miller, Wojciecha Eichelbergera, Osho. Często wypożyczane są książki z działy historii, zwłaszcza dotyczące okresu II wojny światowej. Ponadto czytelnicy pytają o książki podróżnicze i biograficzne.

4.1.1. Wydarzenia kulturalne, edukacyjne i promocyjne skierowane do czytelników dorosłych:

„Sławkowska Manufaktura Mydła” – warsztaty domowego wyrabiania mydeł glicerynowych, zorganizowane z okazji Dnia Kobiet (08.03)

Obchody Światowego Dnia Książki – stworzenie literackiej mapy Europy, książka-niespodzianka, biblioteczne zakładki do książek, losowanie inspirujących cytatów (22.04)

„Fotograf w podróży czyli jak zamienić swoje życie we wspaniałą przygodę przy pomocy aparatu fotograficznego lub smartfona” – spotkanie z Jackiem Boneckim - spotkanie było finansowane ze środków Instytutu Książki, w ramach działalności Dyskusyjnego Klubu Książki (09.05)

„Eskape room w Bibliotece” – zabawa dla czytelników zorganizowana w ramach III Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek 2017 (03.06)

Kiermasz książek, zorganizowany podczas „Jarmarku Jakubowego” – imprezy plenerowej Miejskiego Ośrodka Kultury w Sławkowie (26.08)

Kazuo Ishiguro laureatem Nagrody Nobla 2017 – wystawa w holu bibliotecznym (06.10)

Spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki – w 2017 roku odbyło się 9 spotkań DKK, w których uczestniczyło średnio pięciu Klubowiczów. Każde ze spotkań trwało średnio dwie godziny.

4.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży w 2017 roku przedstawiało się następująco:

Wiek w latach	2016r.	2017r.	Różnica
do 5 lat	54	41	-13
6 – 12 lat	243	242	-1
13 – 15 lat	118	118	bez zmian
16-19 lat	143	129	-14
Ogółem	558	530	-28

Dzieci i młodzież stanowią 32% ogółu sławkowskich czytelników, nastąpił zatem spadek ich liczby w stosunku do roku 2016, kiedy to stanowili 34% ogółu czytelników. Dużą popularnością wśród najmłodszych czytelników cieszą się książki wspierające naukę czytania: seria „Pierwsze czytanki”, seria „Czytam sobie”, seria „Pociąg z literkami” Łukasza Dębskiego, pozycje do nauki czytania metodą sylabową, książki z dużymi literami. Dzieci chętnie sięgają po książki z ulubionymi bohaterami znanymi z bajek telewizyjnych: żółciem Franklinem, świnką Peppą, Bobem Budowniczym, Angry Birds, Kubusiem Puchatkiem. Coraz więcej wypożyczeń mają książki z nowymi bohaterami: seria o Basi, seria Hej! Jędrak, seria o Hani Humorek. Ważnym elementem czytelnictwa najmłodszych są książki edukacyjne wyjaśniające w przystępny sposób dzieciom otaczający świat. Tu wyróżnić możemy serię „Wielkie problemy małych ludzi”, serię „Mądra mysz”, serię „Nasze przedszkole”. Niestabnącą popularnością cieszy się literatura skandynawska, która z dużą dawką humoru podejmuje trudne tematy opisując problemy z punktu widzenia dziecka. Wypożyczane są książki bez tekstu, bogate graficznie, wspomagające kreatywność (np. „Mapy” Aleksandry i Daniela Mizielińskich). Starsze dzieci najchętniej wypożyczają serię „Przygody Lassego i Mai” Martina Widmarka, „Kroniki Archeo” Agnieszki Stelmaszczuk oraz cykl książek podróżniczych o Neli. Nadal zainteresowanie wzbudza dobrze znany „Dziennik Cwaniaczka” Jeffa Kinney oraz „Koszmarny Karolek” Franceska Simon. Nowym aspektem w czytelnictwie dzieci starszych jest zainteresowanie problematyką uchodźstwa i tolerancji: „Hebanowe serce” Renaty Piątkowskiej, „Chłopiec z Lampedusy” Rafała Witka. W czytelnictwie młodzieży można zaobserwować stopniowe odchodzenie od literatury baśniowej i postapokaliptycznej na rzecz książek realnie opisujących świat i jego aspekty. Młodzi ludzie szukają w książkach odpowiedzi na nurtujące ich problemy: kłopoty rodzinne i szkolne, pierwsze miłości, kontakty z rówieśnikami, np. „13 powodów” Jay Asher. Wypożyczana jest Ewa Nowak, Adam Lang, Anna Łacina, Colleen Hoover, John Green, Gayle Forman, David Levithan. Chłopcy wypożyczają serię „Zwiadowcy” Johna Flanagana, „Gladiator” Simona Scarrow. Czytana jest także literatura fantazy dla dorosłych: George R.R. Martin, Trudi Canavan, Andrzej Sapkowski. Można odnotować także dużą liczbę wypożyczeń lektur, sukcesywnie uzupełnianych przez Bibliotekę.

4.2.1 Wydarzenia kulturalne, edukacyjne i promocyjne skierowane do dzieci i młodzieży:

„Ferie z Dinozaurami” - cykl zajęć dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat, zorganizowany podczas ferii zimowych. W ramach zajęć zorganizowano m.in.: zajęcia plastyczne, quiz o dinozaurach, pieczenie ciasteczek w kształcie dinozaurów, grę terenową „Poszukiwanie zaginionego jaja”, tworzenie magnesów z motywem dinozaurów. Na zakończenie zajęć zorganizowano wystawę, na której zaprezentowane zostały wszystkie prace dzieci (12.01, 17.01, 19.01, 24.01, 26.01)

„Czytanie na dywanie” – zajęcia dla przedszkolaków, których motywem przewodnim były dinozaury (22.02)

XXIII Regionalny Konkurs Recytatorski dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, zorganizowany we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Sławkowie (15.03)

„Biblioteki świata” – lekcja biblioteczna dla I klasy LO w Sławkowie dotycząca najciekawszych bibliotek w Polsce i na świecie (23.03)

„Prawo autorskie” - lekcja biblioteczna dla I klasy LO w Sławkowie dotycząca prawa autorskiego (30.03, 22.11)

„Noc z Andersenem” – całonocna impreza czytelnicza dla uczniów klas trzecich Szkoły Podstawowej, zorganizowana z okazji międzynarodowych obchodów urodzin C.H. Andersena oraz Międzynarodowego Dnia Książki Dziecięcej i (31.03/01.04)

„W wiosce Smerfów” – zajęcia dla przedszkolaków, zorganizowane w ramach XVI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom (06.06)

Warsztaty kreatywnego pisania „Loesje” dla uczniów I i II klas LO w Sławkowie prowadzone przez Jana Lipeckiego (10.05)

„Wielka praca małej pszczoły” – warsztaty pszczelarskie dla przedszkolaków prowadzone przez Mieczysława Szlęzaka (11.05)

„Z biblioteką dookoła świata” – cykl spotkań dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat, odbywające się w każdą wakacyjną środę, w godzinach od 12.00 do 14.00. W ramach zajęć miały miejsce m. in.: nauka jedzenia pałeczkami (Chiny), wykonanie własnego lasu tropikalnego w wersji mini (Brazylia), budowa statku pirackiego (Karaiby), wykonanie zbożowych mandali (Indie)

„Benio w opałach” – przedstawienie teatralne dla dzieci, w wykonaniu krakowskiego teatru TAK (12.10)

„Śladami Konrada” – lekcja biblioteczna dla uczniów I klasy LO w Sławkowie (08.11)

„Świadome zakupy” – zajęcia dla przedszkolaków zorganizowane z okazji Tygodnia Edukacji Globalnej (16.11)

„Poznajemy bibliotekę” – lekcja biblioteczna dla uczniów I klasy SP nr 2 w Sławkowie (07.12)

Ponadto w Bibliotece miały miejsce mniej formalne spotkania i wizyty przedszkolaków, podczas których prezentowano książki na wybrany temat oraz głośno czytano bajki i wierszyki. W 2017 roku odbyło się 5 spotkań tego typu.

5. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

W 2017 roku Biblioteka po raz kolejny włączyła się w obchody Tygodnia Seniora. 19 października w jej murach odbyły się **warsztaty florystyczne**, których tematem przewodnim było tworzenie jesiennych kompozycji roślinnych. Uczestnikami zajęć byli seniorzy, w tym członkowie Klubu Seniora oraz osoby korzystające z Dziennego Domu Senior Wigor.

W 2017 roku, wzorem lat ubiegłych Biblioteka udzielała indywidualnego instruktażu w zakresie obsługi komputera dla czytelników, którzy zgłaszali taką potrzebę. Najczęściej powtarzająca się tematyka udzielanego instruktażu to redagowanie pisma w Word, pomoc w pisaniu CV, listu motywacyjnego i innych dokumentów niezbędnych w ubieganiu się o pracę, zakładanie konta poczty elektronicznej i pomoc w wysyłaniu dokumentów pocztą elektroniczną, wyszukiwanie różnorodnych informacji przez Internet, zamieszczanie zdjęcia na stronie internetowej, redagowanie ogłoszenia, pomoc w odprawie lotniczej on-line. Powyższe usługi w 2017 roku wykonano 345 razy.

W 2017 roku kontynuowano usługę „Książka na telefon” oraz współpracę z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną w Będzinie w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych audiobooków. Dzięki życzliwości będzińskiej Biblioteki sławkowscy czytelnicy mieli dostęp do tego typu publikacji. Z powyższej możliwości skorzystało 20 osób, którym udostępniono 47 audiobooków.

6. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.

W 2017 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sławkowie zatrudnionych było 7 osób, w tym na stanowiskach działalności podstawowej 5 osób. Wszyscy pracownicy merytoryczni posiadają wykształcenie wyższe bibliotekarskie. Na stanowiska administracji i obsługi przypada 1 etat. Stan zatrudnienia pozostał zatem niezmienny. Pracownicy Biblioteki brali udział w następujących formach doskonalenia:

Szkolenia organizowane przez Bibliotekę Śląską:

- Akcja Bilans 2016 (12.01)
- Teoretyczne i praktyczne aspekty zawierania umów licencyjnych przez biblioteki (19.01)
- Deskryptory w systemie bibliotecznym SOWA (25.04)
- Infrastruktura bibliotek 2016-2020 (05.05)
- Prawo pracy dla bibliotekarza (12.05)
- Dwa Bratanki – odkrywamy literaturę węgierską w Polsce (15.09)
- Gamifikowanie literatury pięknej na smartfonach (03.10)
- Wdrożenie projektu International Advocacy Programme IFLA w bibliotekach na całym świecie (23.11)

Szkolenia organizowane przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Będzinie:

- Warsztaty animacji filmowej – filmy poklatkowe (12.01)
- Budowanie relacji z mediami (09.02)
- Trudny klient, trudna sytuacja w bibliotece (20.04)
- Metodyka pracy z seniorami (25.05)

Ponadto pracownicy Biblioteki wzięli udział w:

- konferencji dyrektorów bibliotek publicznych woj. śląskiego organizowanej przez Bibliotekę Śląską (27.04)
- seminarium w CINIiBA w Katowicach nt. nowych rozwiązań w dziedzinie prawa autorskiego i ochrony danych osobowych (07.09)
- wyjazd szkoleniowy bibliotekarzy powiatu będzińskiego do Rzeszowa (08.09)
- Dyskuteka – porozmawiajmy o młodziu. I Sławkowskie Forum Lokalne, zorganizowane przez MOK w Sławkowie (22.09)
- XIII Forum Bibliotekarzy Samorządowych Powiatu Będzińskiego (12.10)
- Ochrona danych osobowych – szkolenie zorganizowane w Będzinie przez firmę MBM z Gliwic (24.11)

7. Dodatkowe środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę.

7.1. Dochody własne, ogółem 3.969,30 zł

7.2. Darowizny rzeczowe, ogółem 2.145,77 zł, w tym:

- książki – 2.095,79,00 zł
- audiobooki – 49,98 szt.

7.3. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem 7.165,00 zł, w tym:

7.3.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- wysokość środków 6.150,00 zł
- tytuł programu: „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych” Priorytet I

7.3.2. Z innych źródeł:

Z Instytutu Książki:

- wysokość środków: 615,00 zł
- tytuł programu: „Dyskusyjne Kluby Książki”

Od sponsorów prywatnych:

- wysokość środków 400,00 zł
- organizacja „Nocy z Andersenem”.

DYREKTOR
MBP w Sławkowie
mgr Agnieszka Wąs

Sporządziła: Agnieszka Wąs – dyrektor MBP w Sławkowie